

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΣΤΗ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

Όν/μο:.....

Α΄ Λυκείου
Γεν. Παιδείας
27-01-12

ΚΕΙΜΕΝΟ : Το «κόνσεπτ» , το «πρότζεκτ» , το «μπάτζετ»

Θενξ μαν (Thanks man)... Όταν τ'ακούω , μεταφράζω σιωπηρά: Ευχαριστώ , μαγκα μου .Η : Ευχαριστώ , φιλάρα Τα μεταφρασμένα μου φαίνονται πιο αρρενωπά , πιο άμεσα , πιο μοναδικά .Γιατί λοιπόν οι μάγκες έφηβοι και οι μεγαλύτεροι τιτιβίζουν τα δικά τους greeklish ; Ίσως γιατί κάθε γενιά χρειάζεται τη δική της ιδιόλεκτο , μια δική της αργκό , **προσωρινή** , αναλώσιμη , με ημερομηνία λήξεως που όμως τη διαχωρίζει από τις προηγούμενες γενιές .Η ιδιόλεκτος του «μαν» θα ξεθωριάσει καθώς μεγαλώνοντας ο νέος έρχεται σε επαφή με άλλες αργκό , ακαδημαϊκές ή επαγγελματικές .Το ερώτημα παραμένει πάντως : γιατί τα αγγλικά κατακλύζουν τον καθημερινό λόγο μικρών και μεγάλων ;

Είναι αληθές ότι η γλωσσομάθεια έχει **αυξηθεί** γεωμετρικά τις τελευταίες δεκαετίες .Ο σημερινός απόφοιτος λυκείου θα διαβάζει και θα μιλάει αγγλικά ασυγκρίτως καλύτερα από τον ανάλογό του στη δεκαετία του '70 και του '80 .Το επικοινωνιακό μας περιβάλλον κατακλύζεται από ξένη γλώσσα : τηλεόραση , ταινίες , διαδίκτυο , videoclips και ποπ κουλτούρα .

Παίζουν ρόλο οι σπουδές ; Ναι , ασφαλώς , αλλά πολύ σοβαρότερο ρόλο παίζει το διεθνές περιβάλλον της εργασίας και η γενικευμένη ολιγογλωσσία των εταιρικών στελεχών .Μέγα μέρος των επαγγελματιών απαιτεί καλή γνώση ξένης γλώσσας .Στις «μπίζνες» δεν χρειάζονται καλά ελληνικά , δεν χρειάζεται καν γλώσσα , όλα διεξάγονται με τυποποιημένες εκφράσεις , κυρίως αγγλικές : έχω ένα «κόνσεπτ» για ένα «πρότζεκτ» , αλλά δεν μου βγαίνει το «μπάτζετ» .

Σοβαρό ρόλο παίζει και η ξενομανία .Υπό τον συνοπτικό αυτό ρόλο εννοούνται διάφορα συμπλέγματα καθυστέρησης , **μειονεξίας** , μιμητισμού .Σε περιβάλλον ασφυκτικά ομογενοποιημένο , κοσμοπολίτικο, ίδιο παντού , η διατήρηση ιδιαίτερης ταυτότητας , **ιδιομορφίας** , ντοπιολαλιάς , είναι δύσκολη , κοπιώδης ανεπιθύμητη εντέλει .Είναι ασφαλέστερο να ομοιάζεις , ώστε να γίνεσαι ευκολότερα αποδεκτός . Τα πλούσια , καλά ελληνικά φαντάζουν δύσκολα και σχεδόν ανώφελα στον οικονομικό και εργασιακό στίβο , ενώ τα «γκρίκλις» του «κόνσεπτ-

πρότζεκτ» είναι εύκολα , ακίνδυνα , ξεκούραστα και καλύπτουν αδυναμίες και ανεπάρκειες .Το ποτάμι που μας περιέχει είναι ορμητικό και κοσμοπολίτικο , με τρόπους καινούργιους και ίσως επικίνδυνους .

Αναμφίβολα η εγκατάλειψη της μητρικής γλώσσας δεν είναι πρόοδος , είναι υποταγή και απώλεια ταυτότητας , είναι υπαρξιακή **συρρίκνωση** , ατομική και εθνική .Η γλώσσα δεν είναι μόνο εργαλείο ,δεν είναι μόνο φόρμα , δεν είναι μόνο επικοινωνία , πρωτίστως είναι νοητικό και αισθητικό συμβάν , είναι σχέση , είναι κοινωνία .Πίσω από τη θρυμματισμένη γλώσσα των στελεχών και των μοδάτων , των τεχνοκρατών , τώρα πια και των πολιτικών , αναπτύσσεται μια αναλόγως θρυμματισμένη σκέψη , αδιάφορη , κολοβή , υποταγμένη .Όσο πιο υποταγμένη η γλώσσα και η σκέψη , τόσο πιο άχρωμη και ανελεύθερη η κοινωνική και πολιτική μας ύπαρξη .

Διασκευασμένο Διαδικτυακό άρθρο του Ν.Ευδάκη ,
Καθημερινή , 19-9-2010

Ασκήσεις:

1. Να συντάξετε μια περίληψη 100 περίπου λέξεων του παραπάνω άρθρου. **(Μov.25)**
2. Να σχολιάσετε σε μια παράγραφο 70-80 λέξεων το νόημα του παρακάτω αποσπάσματος :
«Ίσως γιατί κάθε γενιά χρειάζεται τη δική της ιδιόλεκτο , μια δική της αργκό , προσωρινή , αναλώσιμη , με ημερομηνία λήξεως που όμως τη διαχωρίζει από τις προηγούμενες γενιές». **(Μov.12)**
3. Να εντοπίσετε τα δομικά μέρη της τελευταίας παραγράφου και να συντάξετε έναν πλαγιότιτλο γι' αυτήν . **(Μov.5)**
4. Να αντιστρέψετε τη σύνταξη (Ενεργητική-Παθητική) στα παρακάτω αποσπάσματα :
 - α) Το επικοινωνιακό μας περιβάλλον κατακλύζεται από ξένες γλώσσες.
 - β) Τα «γκρίκλις» καλύπτουν αδυναμίες και ανεπάρκειες .**(Μov.4)**

5. α) Να εντοπίσετε στο κείμενο δύο φράσεις , στις οποίες η γλώσσα χρησιμοποιείται με την ποιητική της λειτουργία . **(Μον.4)**
- β) γεωμετρικά , περιέχει , οικονομικό : από το τελευταίο συνθετικό των λέξεων να γράψετε μια νέα σύνθετη λέξη . **(Μον.3)**
- γ) να γράψετε αντώνυμα των λέξεων : προσωρινή , αυξηθεί , μειονεξίας , ιδιομορφίας , πρόοδος , υποταγμένη , **(Μον.6)**
- δ) να γράψετε συνώνυμα των λέξεων : προσωρινή , αδυναμίες , συρρίκνωση **(Μον.3)**

6. ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΛΟΓΟΥ

Όπως γίνεται αντιληπτό η γλωσσομάθεια μέσα στη σημερινή παγκοσμιοποιημένη κοινωνία θεωρείται απαραίτητη , σχεδόν όσο και η καλή χρήση της μητρικής μας γλώσσας .Να συντάξετε άρθρο (περίπου 400 λέξεων) που θα αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του σχολείου σας , με το οποίο εξηγείτε γιατί είναι ανάγκη και απαίτηση των καιρών μας η καλή χρήση μιας τουλάχιστον ξένης γλώσσας , αλλά και ποιοι κίνδυνοι μπορεί να προκύψουν αν αμελήσουμε την μητρική μας γλώσσα .

(Μον.40)

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ(ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ)

1. Περίληψη .

Ο συντάκτης παρατηρώντας το πόσο εύκολα οι νέοι περιλαμβάνουν αγγλικές εκφράσεις στην ιδιόλεκτο τους παρατηρείται στο άρθρο του τα αίτια της κυριαρχίας μιας αγγλικοκεντρικής αργκό στην επικοινωνία μας .Καταρχάς τονίζει ότι οι νέοι χρησιμοποιούν αυτή την ιδιόλεκτο , από την ανάγκη τους να διαφέρουν από τις άλλες γενιές .Κατόπιν εντοπίζει τις βασικές αιτίες του φαινομένου στην αυξημένη σήμερα γλωσσομάθεια και στην παράλληλη κυριαρχία της αγγλικής στον εργασιακό και επιχειρηματικό χώρο .Γεγονός που οξύνεται και από την ξενομανία μας , καθώς το παγκοσμιοποιημένο μας περιβάλλον καθιστά δύσκολη την προάσπιση της πολιτιστικής και ειδικότερα της γλωσσικής μας ταυτότητας . Επιλογικά υποστηρίζει ότι η γλωσσική υποβάθμιση σηματοδοτεί την πνευματική εξασθένηση και την πολιτική υποταγή μας .(περίπου 106 λέξεις) .

2. Η νιότη διακρίνεται για την επαναστατικότητα της , με βασικό στοιχείο τη διάθεση ρήξης με το «παλιό» .Η διάθεση αυτή των νέων εκδηλώνεται ποικιλοτρόπως : στον τρόπο ένδυσης , εμφάνισης διασκέδασης , σκέψης αλλά και στην γλωσσική τους έκφραση .Δημιουργούν ένα ιδιότυπο κώδικα επικοινωνίας , που από την μια σπάει τα «στεγανά» της «επίσημης» γλώσσας ως προς τη δομή και την σημασιολογία , αλλά από την άλλη τους διαφοροποιεί , τους ξεχωρίζει από τα περασμένα , από τις προηγούμενες γενιές .Το γεγονός αυτό συνάδει με τη ζωτική ανάγκη της νεολαίας της να δώσει το στίγμα και να αυτοπροσδιοριστεί .Βέβαια καθώς μεγαλώνουν οι νέοι , αυτές οι γλωσσικές ιδιοτυπίες αλλάζουν ή και εγκαταλείπονται .

3. **ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ** : «Αναμφίβολα η εγκατάλειψη της και εθνική» .

ΣΧΟΛΙΑ/ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΕΣ : «Η γλώσσα δεν είναι...κολοβή , υποταγμένη.»

ΚΑΤΑΚΛΕΙΔΑ : «Όσο πιο υποταγμένη η γλώσσα και η σκέψη , τόσο πιο άχρωμη και ανελεύθερη η κοινωνική και πολιτική μας ύπαρξη»

Πλαγιότιτλος : Η συρρίκνωση της μητρικής γλώσσας συνεπάγεται την υποβάθμιση της σκέψης ή τυποποίηση της σκέψης ως αποτέλεσμα της γλωσσικής κρίσης.

4. α) Οι ξένες γλώσσες κατακλύζουν το επικοινωνιακό μας περιβάλλον
β) Αδυναμίες και ανεπάρκειες καλύπτονται από τα γκρικλις
5. α) Το ποτάμι που μας περιέχει
Θρυμματισμένη γλώσσα
- β) γεωμετρικά : άμετρος , μετρονόμος
περιέχει ; ένοχος , απέχω
οικονομικά : παράνομος , νομοταγής
- γ) μόνιμη , ελαττωθεί , πλεονεξίας , ποικιλομορφίας , στασιμότητα
ελεύθερη
- δ) εφήμερη , μειονέκτημα , σμίκρυνση (μείωση , περιορισμός)

6. ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΛΟΓΟΥ

ΤΙΤΛΟΣ ΑΡΘΡΟΥ : Γλωσσομάθεια : Αναγκαιότητα ή απειλή ;

ΠΡΟΛΟΓΟΣ : Αναφορά στις σύγχρονες απαιτήσεις της εποχής στα πλαίσια της παγκοσμιοποίησης , της κατάργησης των συνόρων και των αποστάσεων , της εξέλιξης των ΜΜΜ και των ΜΜΕ , καθώς και του εμπλουτισμού του εκπαιδευτικού προγράμματος .Ανάγκη της εποχής η γλωσσομάθεια .

ΚΥΡΙΩΣ ΜΕΡΟΣ :

1. Αναγκαιότητα γλωσσομάθειας

- **Σπουδές :** Εκπόνηση εργασιών , επαφή με άλλους πολιτισμούς, τρόπους σκέψης , ερεθίσματα για τον κόσμο , εμπλουτισμό γνώσεων , διεύρυνση πνευματικών οριζόντων , ευελιξία στην επιλογή τόπου σπουδών .

- Εργασία** : Ανταγωνιστικότητα , δυνατότητα απόκτησης περαιτέρω γνώσεων (εξειδίκευση) , δυνατότητα μετεκπαίδευσης σε ξένη χώρα , απόκτηση ευρέος ορίζοντα σε συγκεκριμένο επαγγελματικό αντικείμενο , δυνατότητα επικοινωνίας με συναδέλφους από άλλες χώρες (επαγγελματική κοινωνικοποίηση/συνεργασία) , ανταλλαγή απόψεων .
- Τεχνολογία** : Η ραγδαία εξέλιξη της τεχνολογίας και η κυριαρχία της σε κάθε τομέα της καθημερινότητας μας επιβάλλει την γνώση ξένης ορολογίας (κυρίως αγγλικής)
- Κοινωνία**: Σύναψη σχέσεων με αλλοεθνείς , δυνατότητα επικοινωνίας με άτομα από άλλες κουλτούρες , διεύρυνση κοινωνικών οριζόντων , περιορισμός προκαταλήψεων , ρατσιστικών διαθέσεων , αφού με την κατάκτηση μιας ξένης γλώσσας το άτομο προσεγγίζει και την αντίστοιχη κουλτούρα.
- **Ευρωπαϊκή Ένωση –Παγκοσμιοποίηση** : διάδραση , αλληλεξάρτηση και αλληλεσυνεργασία με τα κράτη-μέλη, νέες συνθήκες που επιβάλλει η ελεύθερη κίνηση αγαθών , ιδεών και επαγγελματιών , και προκαλούν ένα ευρύτερο πλαίσιο έντονου ανταγωνισμού .
- Τουρισμός-Ταξίδια** : διευκόλυνση στις πρακτικές ανάγκες τόσο για τον αλλόγλωσσο ταξιδιώτη , όσο και για τον γηγενή , αλλά και στην προσέγγιση της πολιτιστικής ιδιαιτερότητας ενός λαού .

2. Κίνδυνοι αν αμελήσουμε μητρική γλώσσα

- υποβάθμιση γλωσσικού αγαθού , υποβάθμιση σκέψης και πνευματικού επιπέδου , περιορισμός και συρρίκνωση αναπαραστάσεων στη μητρική γλώσσα , αλλοίωση γλωσσικού ενστίκτου .
- ξενομανία , υιοθέτηση ξένων δομών και αφομοίωση αυτών στον γλωσσικό κώδικα , νόθευση γλωσσικού κώδικα
- απομάκρυνση από τη γλωσσική παράδοση , κρίση αξιών και αρχών που απορρέουν από το παρελθόν , το οποίο

- διαμόρφωσε τη γλωσσική συνείδηση του ομιλούντος .
- τεχνοκρατική παιδεία και ταύτιση της μητρικής γλώσσας με παρωχημένες και τυποποιημένες έννοιες και αξίες .
 - υποβάθμιση της εγχώριας Λογοτεχνίας , αφού εμποδίζει και την κατανόηση των εθνικών πνευματικών πονημάτων της εθνικής λογοτεχνίας , αλλά και την περαιτέρω εξέλιξη της σήμερα .
 - αλλοίωση επικοινωνίας , κρίση ανθρώπινων σχέσεων , συρρίκνωση διαλόγου και υιοθέτηση δομών που αδυνατούν να εκφράσουν τα ουσιαστικά με τρόπο δημιουργικό και λυτρωτικό
 - υποβάθμιση πνευματικού υπόβαθρου , αφού η απλοϊκή γλώσσα προκαλεί παρόμοια σκέψη , κίνδυνος κοινωνικού και πολιτικού ετεροπροσδιορισμού .
 - εξασθένηση πολιτιστικής ταυτότητας
 - απειλή κοινωνικής υπόστασης ατόμου και στρέβλωση της ευρύτερης (εθνικής) ταυτότητάς του στο παγκόσμιο γίνεσθαι, κίνδυνος αλλοίωσης των χαρακτηριστικών κάθε έθνος μέσα σε ένα χαοτικό παγκοσμιοποιημένο χωροχρόνο .

Γ. ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Προβληματισμός για αυξημένη γλωσσομάθεια στη σύγχρονη εποχή , η οποία ναι μεν αποτελεί αναγκαίο εφόδιο του σημερινού πνευματικού και επαγγελματικού γίνεσθαι , αλλά πρέπει να έρθει σε αρμονία με την αντίστοιχη καλλιέργεια και σεβασμό της γλωσσική μας ταυτότητας .

ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ